

Обръщение на Триадицкия епископ Фотий към паството на Българската Старостилна Православна Църква по повод решението на Църковния съд по делото на вече бившия свещеник Валентин Тодоров

14 март (1 март, ст. ст.) 2010 г.

Възлюбени в Господа братя и сестри!

Току-що чухте съобщение за Решението на Църковния съд на Българската Старостилна Православна Църква по делото на вече бившия свещеник Валентин Тодоров. Какво ни доведе до този скръбен завършек? Липсата на любов, липсата на покаяние или пък липсата и на двете?

Нека за миг оставим настрана чути намеци и натяквания, преповтаряни мнения, оценки, коментари, критики и да се опитаме да видим сърцевината на случилото се. Като изключим дълбокото, искрено и действено покаяние, няма никакво друго достатъчно основание, възлюбени, което може да оневини **измяната**.

А тъкмо измяна е опитът да излъжеш Църквата Божия. Измяна върши свещеник Божий, който е венчан за Църквата и скришом от нея прави постъпки да се венчае за друг олтар, преди да е захвърлил първия си венец. Как бихме нарекли постъпката на съпруг, който тайно от невестата си замисля да се раздели с нея и скришом обсъжда условията за венчаване с друга?

Ето кое дава основание — и нещо повече — ето кое задължава Църковния съд да се произнесе по този печален случай — истината, горчивата истина, че е извършена измяна, извършен е опит за разкол, за които извършителят не само не се кае, но ги сочи като свое морално право и — тягостно е да го изрека — мъчи се да оправдае тази своя измяна и този свой опит за разкол със скъпото за всички ни име на светител Серафим, Софийски чудотворец!

Истина е, че тогавашният свещеник Валентин Тодоров тайно от своя епископ е правил постъпки да бъде приет в официалната църква — Българската патриаршия, като за целта се е срещал с викарния епископ на Софийска митрополия.

Истина е, че бившият свещеник Валентин Тодоров ще бъде длъжен да приеме покаяние пред новото си свещеноначалие ... за какво? — Че е бил **досега** в разкол, т.е. бил е извън Църквата. Готов ли е Валентин Тодоров да заяви по съвест, че като наш довчерашен клирик той не е бил в Христовата Църква, готов ли е да зачеркне досегашното си служение като свещеник, готов ли е да признае пред себе си и пред тези наши християни, които му се доверяват, че досега той не е кръщавал, не е венчавал, не е преподавал на вярващите Тялото и Кръвта Христо-

ви, понеже е бил заблуден, бил е разколник и едва сега е прозрял къде е „истинската Църква“? Почти сигурно е, че Синодът на патриаршията ще поиска от него да приеме ръкоположение, тъй като от гледна точка на официалния епископат лицето Валентин Тодоров досега никога не е било свещеник, а обикновен мирянин — член на „старокалендарна разколническа общност“, която е извън Църквата.

Нима бившият свещеник Валентин Тодоров не си дава сметка за всичко това? Очевидно не, защото за него сърцевината на случващото се е на друго място, той се ръководи от други разбирания и мотиви, и съвсем спокойно пише до десетки адресати под наслов „За информация *по съвест*“, следното: „за начина на преминаване от една юрисдикция в друга, при условие че те не са в канонично общение, Ц[ърковният] С[ъвет] е добре запознат, че се изисква покаяно писмо.“ Какво се оказва? Покаянието е изцяло формален акт, необходимо изискване при преминаване от една църковна юрисдикция в друга, при условие че те не са в каноническо общение! Оказва се, че човек може (и се налага) да се кае със светогледното и нравственото безразличие, с което попълва необходимите данни във формуляр при постъпване на служба в друга фирма!

Лице с такова равнище на църковно съзнание и с такова недопустимо формалистично разбиране за същината на покаянието не може да бъде клирик на Българската Старостилна Православна Църква! Като ваш епископ от амвона на този храм призовавам всекиго от вас, бил той клирик или мирянин: който смята, че „по съвест“ може да принесе покаяние пред епископата на официалната църква, задето е член на нашата Църква, нека да направи своевременно избора си, тъй като от църковно и духовно-нравствено гледище не е възможно човек с такова съзнание да бъде член на Българската Старостилна Православна Църква!

Няма да говоря за опитите на бившия свещеник Валентин Тодоров да лобира в своя полза сред свещенослужителите и миряните на нашата църковна общност. Не ще говоря подробно и за начина, по който той борави с каноническите текстове, за да изгради с натрапчива упоритост една изцяло формална самозащита. За непредубедения поглед не е трудно да забележи, че бившият свещеник Валентин Тодоров си служи с правилата на Църквата изцяло формалистично и в неговите писмени изложения те не са в закономерна връзка с духовно-нравственото съдържание на разглеждания случай, а са външно налепенни доводи, целящи да докажат правотата на собствените твърдения. Никога не бива да забравяме, че върховен критерий за истинност, каноничност, правилност в Православието е самата Истина. Тъкмо в това е смисълът на нашето съществуване като Църква — верността към духовната автентичност на Преданието, верността към Църквата като жива приемственост, като Тяло Христово и стълб на Истината. В тази посока на мисли бих искал да поясня, че каноническото предание в Църквата е част от догматическото предание — каноните са всъщност догматите на вярата, приложени в практическия живот на Църквата, а не са автономна система от самодоста-

тъчни правила. Каноните са изначално верови и духовни по естеството си, а не са формално-юридически категории, които могат да се откъснат от духовната същност на Църквата и с които би могло да се защитават всякакви казуси, както е в правото. С други думи, в истински църковната практика не е възможно с каноните да се борави като със светски закони, не е възможно с адвокатски похвати в корпуса от канони да се търси този канон, който оправдава собствената кауза, дори ако тази кауза е в очевидно противоречие с духа и истината на Църквата.

Неочакван и скръбен е пътят, по който поема бившият свещеник Валентин Тодоров. Не можа ли нашата любов да го възпре? Да, всички ние сме сиромаси откъм любов, така е. Но вярно е също, че единствено истинското покаяние е способно да усвои било оскъдно, било изобилно проявената любов. Без покаяние по същество, в дух и истина, любовта, уви, не може да бъде лекарство.

Да се помолим — да дойде бившият свещеник Валентин Тодоров в себе си, та покаянието да разчупи заблудата, оковала ума и съвестта му.